

Bajna Község Önkormányzata

2525 Bajna, Kossuth L.u.1. Tel.:06(33)506-110, Fax:06(33)447-114

---

1. melléklet a 114/2013 (IV.16.) Korm. rendelethez

JAVASLAT

a

BAJNAI ÓRHEGY ÉS TÁBORTŰZ

települési
értéktárba történő felvételéhez

Bajna, 2016. május 22.

Készítettel:

Hudoba Gyula

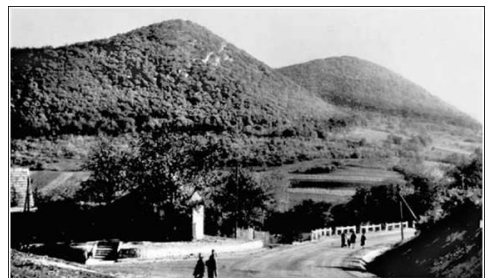
I. JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve: Hudoba Gyula
2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:
Név: **Hudoba Gyula**
Levelezési cím: **2525 Bajna, Alkotmány u.18**
Telefonszám: **06- 20- 583-3866**
E-mail cím: hudoba09@gmail.com

II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése: **BAJNAI ÓRHEGY ÉS TÁBORTŰZ**
2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása
agrár- és élelmiszergazdaság   egészség és életmód   épített környezet
ipari és műszaki megoldások   kulturális örökség   sport
természeti környezet   turizmus
3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye: **Bajna**
4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik:
települési   tájegységi   megyei   külhoni magyarság
5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása:

Az **Őr-hegy**

A hegy két mészkő tömbből áll, az egyik a 362 méteres Öreg Őr-hegy, a másik a 360 méteres Őr-hegy.

Megközelíteni a zöld háromszögjelzésű turistaúton lehet, vagy Bajnáról toronyiránt nekivágva a meredek ösvényeken. Epöl határáig autóval, és onnan gyalogosan lehet menni tovább. Epöl felől közelítve meg a hegyet az első érdekesebb hely az Öreg-lyuk.

Az Öreg-lyuk

Alig értünk fel az erdős hegylábig, a földúttól néhány méterre megtalálható az Öreg-lyuk nevű barlang. Bejárata elég szűk, de bent meglepően tágas, legalább is oldalirányban. Magassága bizony nem túl nagy, csak meghajolva lehet benne mozogni.

A legenda szerint a Bajnaiak ide bújtak el a törökök elől.

Kijárt úton haladhatunk tovább.

Eltévedni nem lehet, követni kell a jelzést. Az út hossza fel a hegyre 1,5 kilométer, oda-vissza 3 km. A szintkülönbség 160 méter.

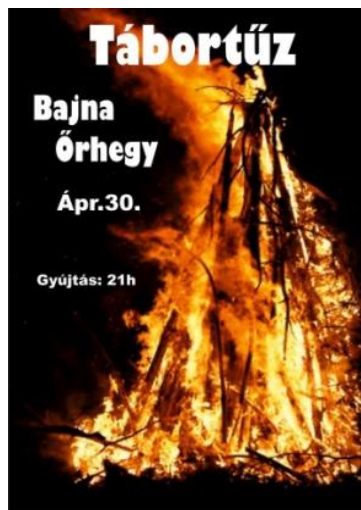
A hegy tetején áll a környékeliek által leginkább ismert óriás kereszt. A kereszthez sok, Sándor Móricz lovas bravúrjaival kapcsolatos mendemonda fűződik, pedig valójában az Ördöglovas lánya, Sándor Paulina hercegnő állíttatta 1856-ban, Metternich Richárd herceggel kötött házassága alkalmából.

Felirat a kereszten: **"IN HOC SIGNO VINCES - E jelben győzni fogsz"** hirdeti az őrhegyi kereszt.

Kereszt felújításának időpontjai: **1881,1913,1934,1976**

A tábortűz története

A legenda szerint Gróf Sándor Móricz, (Az Ördöglovas), fogadásból akkora tüzet rakatott a Bajnán lévő Őr-hegyen, hogy azt Bécsbe is lehetett látni.

Napjainkban, minden év április 30-án a fiatalok kisebb ünnepség keretén belül tábortüzet gyújtanak az Őr-hegyen.

A „szokás” felélesztésének időpontját pontosan nem sikerült egyértelműen meghatározni. Az alábbi kutatási eredmények születtek.

Dr. Hatos István gyűjtése alapján:

Idősebb helyi lakosok szerint a II. világháború előtt is volt ott un. multság és tábortűz az Őr-hegyen, például a 83 éves Dics Éva néni emlékezete szerint. Ez az úgynevezett Béla búcsú környékén lehetett, vagyis áprilisban, amely egybe eshetett SÁNDOR GROF által a Bécsben is látszódo tábortűz gyújtásának időpontjával.

A bajnai emberekben apáról fiúra szálló legenda, vagy valóság, de minden esetre a bajnaiak mindig cáfolatlanul hitték , hogy ez fogadásból tényleg megtörtént.

A tábortűzre irányuló írásos nyomot nem találtam.

A kérdés valójában az, hogy 1945- után mikor elevenedett fel újra a tábortűz gyújtás? Déberling Sebestyén (Lidi néni) Bajna Alkotmány utcai lakos emlékezete alapján 1955. április 30-án biztos, hogy volt tűzgyújtás az Őr-hegyen, mert akkor volt az esküvője és a meghívottak közül többen felmentek a tűzhöz.

Az Őr-hegyi tábortűz "újkori" felelevenítésének idejét SZALKAINÉ FLÓRIÁN RÓZSI és a Tokodon élő FARKAS MARI, 1965 vagy 1966 évben jelölték meg, egymástól függetlenül.

Ők, mint aktív KISZ tagok tevékenyen részt vettek az előkészületekben is.

SZALKAI ISTVÁN, Flórián Rózsi férje, alapszervi KISZ titkár volt, személyesen járta be az esztergomi középiskolákat, hogy a bajnai diákok itthon lehessenek a faluban tűzgyújtáskor. Az Őr-hegyen április 30-án gyújtott tűz tehát már több évtizedes hagyomány.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

Az Őr-hegy, mint természeti alkotás a bajnai emberek büszkesége, legkedveltebb kiránduló helye.

Szép időben látni róla az esztergomi bazilikát is.

A hozzá fűződő legendák és hagyományok méltán követelik az értéktárba történő felvételt.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

www.annavolgy.hu/szabadido/turacipo/06bajna/nagy.html

www.kirandulasok.com/2013/08/az-ordoglovas-bajnai-or-hegy.html

<https://hu-hu.facebook.com/HistoriaBajna/photos/a.../680781488623660/>

www.minden-ami-magyar.hu

8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe: -

III.

MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja
2. A Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek
3. A javaslatához csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat